

autor: Dobromiła Księska

tytuł: Dekonstrukcja mitów narodowych w powieściach *Ale z naszymi umarłymi* Jacka Dehnela i *Dom zapomnienia* Edny O'Brien

Celem pracy jest przedstawienie metod dekonstrukcji mitów narodowych wywodzących się z romantycznych literatur: polskiej i irlandzkiej, w powieściach *Ale z naszymi umarłymi* Jacka Dehnela i *Dom zapomnienia* Edny O'Brien, jako sposobów krytyki współczesnych nacjonalizmów inspirowanych romantyzmem.

Tłem zestawienia dwóch współczesnych tekstów jest kontekst rozwoju romantycznych mitów narodowych w literaturze polskiej i irlandzkiej. Analogię między wątkami narodowymi w powieściach Dehnela i O'Brien pozwala prześledzić irlandzko-polski katalog porównawczy romantycznych mitów narodowych. Przedstawione w nim są literackie źródła mitów związanych z trzema tematami: katolicyzmu – religii narodowej, bohaterów narodowych i niewinności narodu. Kluczową część pracy stanowi analiza sposobów dekonstrukcji tych mitów, między innymi re-ewaluacji postaci Cathleen Ni Houlihan, ironicznego przejęcia języka romantycznego w celu skompromitowania go, odwracania schematów z literatury romantycznej. Interpretacja figury zombiego i schematu alegorycznego w *Ale...* oraz figury zwierzęcia i schematów mitycznych w *Domu...* pozwala pokazać różnice pomiędzy dwoma sposobami mówienia o nacjonalizmie we współczesnych społeczeństwach.

W zakończeniu przywołana zostaje kategoria powieści post-narodowej, zaproponowanej przez H. Hansson. Omówione są kryteria gatunku spełniane przez powieści Dehnela i O'Brien oraz korzyści wynikające z postrzegania ich przez ten pryzmat. Praca wykazuje, że dzięki strukturze rzeczywistości przedstawionej powieści sprzeciwiają się pryncypiom nacjonalizmu: *Ale...* obrazuje konsekwencje forsowania przez polski dyskurs nacjonalistyczny monolitycznej wizji historii i społeczeństwa, a *Dom...* prześwietla błędy myślowe, organizujące irlandzki dyskurs nacjonalistyczny.